

KATARZYNA CHOJECKA
KATARZYNA WIŚNIEWSKA

Zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę osoby najbliższej bezpośrednio poszkodowanego a odpowiedzialność zakładów ubezpieczeń – przegląd orzecznictwa

Problem przyznawania zadośćuczynień za krzywdę osoby najbliższej bezpośrednio poszkodowanego jest wyzwaniem nie tylko dla zakładów ubezpieczeń, ale również dla sądów powszechnych. Artykuł stanowi próbę opracowania niejednolitego orzecznictwa w przedmiotowych sprawach i podsumowania jego konsekwencji dla rynku ubezpieczeniowego.

W części pierwszej zostało opisane orzecznictwo sądów powszechnych zasądzające zadośćuczynienie pieniężne na rzecz osób najbliższych z uwzględnieniem rozszerzającej wykładni przepisów prawa cywilnego. W części dalszej przedstawiono wyroki sądów powszechnych oddalające powództwa i odwołujące się do tradycyjnego rozumienia przepisów o ochronie dóbr osobistych. Następnie omówiono uchwały Sądu Najwyższego, stanowiące próbę ujednoczenia wykładni przepisów w przedmiotowych sprawach, oraz podkreślono ich znaczenie dla rynku ubezpieczeniowego. We wnioskach wskazano na konieczność ustalenia stabilnych i spójnych reguł przyznawania rekompensaty za krzywdę osób najbliższych w zakładach ubezpieczeń oraz zaakcentowano istotność uchwał Sądu Najwyższego dla stworzenia jednolitej polityki w powyższym zakresie. W podsumowaniu podkreślono również konieczność stworzenia jasnych i niebudzących wątpliwości przepisów, które byłyby podstawą do zasądzenia należnych pokrzywdzonym rodzinom roszczeń.

Słowa kluczowe: zadośćuczynienie, osoby najbliższe, bezpośrednio pokrzywdzony, rynek ubezpieczeniowy, ochrona dóbr osobistych, dobra osobiste.

Pecuniary compensation for harm of persons closest to directly injured and the liability of insurance companies – overview of the judicature

Compensation for harm of persons closest to directly injured is a significant challenge not only for insurance companies but also for the courts. The article provides a development of inconsistent judicature in the present cases and its consequences to insurance market.

In the first part the authors describe judgements granting pecuniary compensation to persons closest to directly injured taking into account extended interpretation of civil law provisions. In the further part the authors present judgements dismissing the claims and referring to traditional understanding of personal rights law. Subsequently the article discusses resolutions of the Supreme Court which provided the attempt of uniforming the interpretation of provisions significant for the present cases. Their importance for the insurance market is also emphasized.

In the conclusions the authors point out that there is a necessity to create firm and coherent rules of granting compensation for above mentioned harm in insurance companies. They also highlight the importance of the Supreme Court's resolutions for establishing consisted policy in the above mentioned cases. Conclusions provide also the necessity to create clear and unambiguous regulations which could be the basis for granting due compensation to the harmed families.

Key words: compensation, closest persons, directly injured, insurance market, personal rights, protection of personal rights.

MGR KATARZYNA CHOJECKA – doktorantka w Katedrze Prawa i Postępowania Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego,
e-mail: k.chojecka00@gmail.com

MGR KATARZYNA WIŚNIEWSKA – doktorantka w Katedrze Postępowania Cywilnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, radca prawny,
e-mail: wisniewska.katarzyna.m@gmail.com